

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii II. — Administrația: Str. Căminului 3.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Iulie v. 1890

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Ambeisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 5 Iulie st. v.

(Δ) Nu scim, ce impresiune va fi făcut „Nemzet“ asupra cititorilor sei cu întrefratul seu din numărul de Duminică. Intrefratul mănecând dela un articol al „Tribunei“ despre școalele medii, are tendența de a ține o prelegere politică Românilor din țările ungurești. Nu numai li și amenință cu opiniunea publică maghiară, care are se se întoarce contra „agitatorilor ultraiști“, și adaugă, ca consecuențele vor avea să le simtă nu numai acestia, adecă agitatorii ultraiști, ci și cei cu sentimente de credință către idea de stat maghiar.

Încât ne privește, prelungă toată onoarea ce ni-se face din partea stimului oficios al guvernului unguresc de prima ordine și calitate, n'am mai afla de lipsă a sta de vorbă cu dînsul. Și din întrefratul însuși se vede, că e lucru zadarnic a sta cu astfel de diare de vorbă. Nu ne înțelege oficiosul, pentru-că nu vrea să ne înțeleagă. Este preocupat de tendența atinsă de noi mai sus, prin care cu ori-și-ce preț Ro-

mânii trebuie împinși în rolul mielului, asupra cărui lupul se plângea, că îi turbură apa, deși lupul sta din susul riului.

Tendența se vede și din slătirea articolului nostru în coloanele oficiosului „Nemzet“. Se ferește a lua în partea reproductivă a întrefratului date, din care se se face evidentă nedreptatea ce se face Românilor prin aceea, că guvernul desconsideră articolul de lege 44 din anul 1868, nefngrijindu-se de școale medii pentru Români. Se înțelege, că tot așa rețace, că guvernul fără de nici o cale a impus gimnasiului din Beiuș limba maghiară ca limbă de propunere în cele patru clase superioare. Ear' cât pentru gimnasiile, care ar fi fost să se înființeze la Arad și Caransebeș trece preste ele cu o frasă banală. Dar' ca să imprime articolului timbrul de ultraism și de agitațiune, înșinuă că s'ar fi ținut într'insul, că acuși se răstoarnă sistemul.

Nici nu stăm acum de vorbă pentru de a întâmpina tendența oficioasă. Din contră de astădată mulțumim oficiosului „Nemzet“ și pentru reproducțiunea slătută a articolului nostru. Și din aceasta, ori-câtă silință și-a dat autorul întrefratului a o formula, ca să eșe la ivală părțile, care ar compromite pe Români în ochii publicului maghiar, transpare nedreptatea, desconsiderarea și eludarea legii în chestiuni de școală, privitoare la școalele medii.

Mărturisim, că pe noi și puținul acesta ne mulțumesc. Presupunând, că și între Maghiari și chiar și între aceia, care sunt aderenți guvernului unguresc, se află oameni, care cugetă, ne pare bine, dacă li-se mijlocește și acestora cât de cât ocaziunea de a cunoaște nemulțumirile și, deși foarte întoarse pe dos, și motive de ale nemulțumirilor.

Rămâne, se înțelege, la dînsii, cum se judece nemulțumirile și motivele lor și ce întrebunțare să facă de judecata lor.

La toată întemplantarea și între acestia se vor afla oameni, care și dacă n'au curagiul să o spună pe față, vor cugeta în sine, că nu e bine cum face guvernul și că el cu toată amenințarea lui se și excusă; ear' Francezul dice, că cine se excusă, se acuză.

Între astfel de împregiurări amenințarea guvernului devine foarte problematică.

Și nici că se poate altfel. Din punctul de vedere al dreptului amenințarea guvernului prin organul seu oficios este o frasă goală, fără de nici o importanță. Conștiința națională a Românilor este în punctul „agitațiunii“ și al „ultraismului“ atât de liniștită, încât nici nu se mai gândește nimenea la serios la astfel de vorbe.

S'ar pute însă, ca guvernul să mănecă dintr'alt punct de vedere, din punctul de vedere al forței, după principiul: *asa voiu.*

Atunci se schimbă situațiunea. Români însă tot așa de puțin au să se teamă și de punctul de vedere din urmă al guvernului, de punctul de vedere al forței. Nimenea mai bine nu poate să dea decât Maghiarii, cât de puțin valorează în ziua de astăzi în politică punctul de vedere al forței. Se umflă ați ca un curcan, ea se dispare mână ca un șorecel în gaura cea mai mică.

Astăzi își bat oamenii capetele, cum să complaneze conflictele între state, ca cele slabe să nu suferă din partea celor puternice și ca din cauza ori-și-cărui conflict să nu curgă șiroaie de sânge nevinovat, să nu rămână veduve, copii săraci și bătrâni fără de nici un razim la adăncile lor bătrânețe.

Cugetă guvernul unguresc, că în ziua de astăzi, când lumea a ajuns așa de departe, ca să se gândească a șterge toate nemulțumirile internaționale prin un tribunal internațional, de dragul Maghiarilor va lăsa, ca de ce milioane de suflete să fie călțate în picioare?

Probabil, că sistemul dualistic, de pe partea căruia noi am putea dormi liniștiți, dar' de a cărui răsturnare guvernul duce, se vede, atâta frică, să rămână până în vorbă tot Maghiarii capătul. Maghiarisarea cu forță, fie siguri domnii, n'are să dureze mult, și când nu va mai dura, atunci: *dedit deus hisquoque finem*, ori va fi după gustul guvernărilor de astăzi, ori nu.

Curmăm voroava din incidentul întrefratului dicend, că și după prelegerea oficioasă n'avem să schimbăm nimica din ce am fost ținut despre instrucțiunea medie la noi în țările unguresci. Din contră. Am ruga pe „Nemzet“ să spună stăpânilor sei să fie mai cruțători cu amenințările și mai diligenți în observarea legilor, care sunt obligați a le observa.

Partidele maghiare.

(+) Îndată după retragerea dlui Coloman Tisza dela cârma statului unguresc, am avut ocaziune de a înregistra până acum deosebitele versiuni față cu scisiunile ce ar domni între deosebitele partide politice din parlamentul țerii.

Aceste scisiuni puțin ne împoartă pe noi Români și mai puțin ne pot îmbucura vederile politice, de care sunt conduși matadorii acestor partide. Pentru-că începând dela guvernamentalii de ați ai dlui Szapáry cu zestrea dlui Tisza și trecând preste moderații dlui Apponyi până la extremistii domnului Irányi, o singură și unică notă caracteristică aflăm în programul tuturor partidelor: maghiarisarea.

Maghiarisarea!? Un vis de aur, care, dacă s'ar putea traduce în realitate, pe plaiurile țerilor de sub coroana sf. Stefan nu ar mai suna doina românească, nu ar mai exista cestiunea naționalităților, nu ar mai fi atâta gălăgie cu gogorița daco-romanistilor și a panslavistilor și nu s'ar mai vorbi atâta despre trădători, ci toți fiii acestei patrii ar străluci ca rațele soarelui, ar avea un centru comun și un dor comun, înțărirea elementului unguresc, care până la ridicolitate nu s'ar astempera până nu ar cucerit tot rotogolul pământului, ca pe această cale și din petri să se facă Maghiari, deoarece *az Isten is maghiar*, — și Dumnezeu este Maghiar, — trebuie ca toată suflarea omenească să fie maghiară.

Un popor, care este în stare să trăiască încă și astăzi în atari visuri poetice, trebuie să dicem că și-a eșit din grăunțe și că, nepricepând spiritul timpului, care strigă cu glas puternic: să trăiască națiunea, un atare popor, dicem, nu mai este vrednic de iubirea popoarelor mari și cu atât mai puțin vrednic de iubirea acestora, pe care înșii Maghiarii îi urăsc. Este mai presus de ori-ce îndoeală recunoscut, că încât ne privește pe noi Români, Maghiarii au arătat față cu noi cea mai neîmpăcată ură și cea mai deservită neîncredere. Această ură și neîncredere, cu foarte mici și neînsemnate excepțiuni, este nutrită aproape de toți fiii națiunii maghiare. Fără-ca prin aceasta Maghiarul să-și dea seama, că oare nouă sau lor își strică, nouă sau patriei comune îi cauzează nefericire.

Sinceri, după-cum am fost totdeauna, așa și de astădată o mărturisim în special acelora, care conduc astăzi destinele Ungariei, că și noi Români cu neîncredere privim la Maghiari și că din partea noastră guvernul unguresc nu va fi spriginit în nici una din acțiunile politice sale interne. Și vom fi așa până atunci, până când mintea deșteaptă nu se va turna în capul poliției maghiare, ca să vadă și să scie, că Români sunt un factor puternic în această patrie și că numai prin o comună conlucrare și înțelegere poate fi asigurat viitorul acestei patrii. Dacă însă raporturile actuale politice între noi și Maghiari se vor mai înăspri, nime nu va trage foloase din aceste neînțelegeri existente între noi, decât inimici întregii monarhii.

Aceasta am spus-o noi Maghiarilor în nenumărate rânduri. Ușuratici după-cum sunt ei în toate cestiunile mari și grele, nu au voit să asculte vocea noastră patriotică. Dacă nu au ascultat-o până acum și dacă nu o vor asculta nici pe viitor, prudența politică ne dictează, ca pe viitor nici să le nu mai spunem de unde se ridică norii grei. Treaba lor este, ca să scie sau să nu scie mai bine sau mai rău decât noi, unde mîna dînsii naia patriei, fără-ca noi să conlucrăm în direcțiunea gândului lor. A lor este răspunderea, a lor va fi și gloria sau rușinea.

Este acum de o importanță secundară moderarea programelor politice fie ale lui Apponyi, fie ale lui Ugron, fie în cele din urmă chiar și ale extremistului Polónyi. Noi vedem în aceste moderări o nouă nesiguranță și nebizuință a partidelor politice maghiare în lupta zadarnică ce o susțin nu într-o dată cu noi naționalitățile nemaghiare, precăt o susțin cu politicii conciliații austriaci.

Politica austriacă se scie că a dispăcut totdeauna compatrioților nostri maghiari. Ei nu sunt nici-decăt dedați a auți despre transacțiunea ceho-germană și nici despre politica austriacă din Galiția sau din Bucovina, deoarece teamă le este, că mai târziu sau mai timpuriu ceea-ce este la ordinele țării în parlamentul vienez are să erumpă și în parlamentul budapestan. Lucru de sine înțeles, așa ceva nu pot suferi.

Nepractici, după-cum sunt, ei nu se pot avânta la acel reson politic, în

FOIȚA „TRIBUNEI“.

In călătoria după nuntă.

După Benno Braun

de

Tit Pop.

Ambii ședeau pe acoperișul vaporului, care circulează de două-ori pe săptămână între G. și între scaldă Mării-Ostice *. Nu trebuia nici o privire mai ațeră pentru a cunoaște, că aceea trebuie să fie o tinăre părechie ce se născu a se separa de ceialaltii pasageri.

„Ah, Albert, cât de frumoasă e lumea și viețu!“ încep tinăra damă după o tăcere îndelungată, „așa îmi este, ca-și-când nu aș fi simțit-o nici-când mai înainte. Trăiesc de prima-dată, decând te cunosc, și dacă ar trebui să te perd eară!“

„Cine va avea atari cugete, copilă“, o întreruse dînsul zimbînd, netedîndu-și pîrul cu mîna? „Deja ne-am luat laolaltă, ca să nu ne perdem nici-când!“

„Ah, Albert“, dîse ea cugetându-se, „câte-odată mă cuprind o îndoeală, încât sînt în stare a Nu pot cugeta, că am avut parte de noroc, ca să te posed pentru totdeauna. Pe mine mă torturează în continuu o frică secretă, că poate totul e numai un vis frumos, din care în o zi ar trebui să mă deștept!“

„Mică visătoare“, dîse el zimbînd și, strîngîndu-o, îi fură o sărutare de pe buze.

„Spune-mi, Albert“, încep ea earăși, „nu ai iubit tu pe nimeni înainte de ce m'ai cunoscut pe mine?“

„O da, foarte pe multe. Am fost un adevărat Don Juan.“

„Tu, infidelule, câte inimi ai sfășiat?“ „Nici una, despre care nu am știut, că în timp foarte scurt ear' se vindecă“, dîse el.

„Aceasta nu-mi vine a crede. Dar' în adevăr nu ai iubit pe nimeni înainte de aceasta, după-cum mă iubesci acum pe mine?“

La ultimele cuvinte o umbră îi acoperi fața. „Pentru-ce mă întrebi, Martă?“ reluă dînsul vîind a trece dela obiect, „ce-ți poate aduce trecutul, după-ce ți-a adus prezentul și viitorul. Lasă să vorbim despre altceva.“

„Tu nu voești să-mi răspunzi la întrebare“, dîse ea supărată. „În adevăr, e naiv a te tortura cu de aceste, dar' nu pot altceva. Mi-se rupe inima și nu pot fi liniștită înainte de ce nu voi ști, că mai iubit-ai vre-o copilă înainte demine? Te rog — te rog — spune-mi.“

El stete un timp tăcînd, încercîndu-și fruntea, și cu ochii ținîți la o corabie depărtată, care dispărea după orizont.

Martă îl observa cu nedumerire. „Albert“, dîse dînsa, „tăcerea ta mă neliniștește mai mult decăt îți pot spune. Eu citesc în privirea ta neliniștea, în care te-a pus întrebară mea. Albert, mă născușcă de griji, dacă nu mă lămuresci, ce reminiscențe turbură ți-a cauzat întrebară mea. Tu ai iubit odată mai mult nu mă poți amăgi!“

Ținînd mîre își puse apoi mîna pe frunte și-și ridică ochii: „Fii liniștită, dragă“, îi dîse strîngîndu-o la piept. „A fost o nebunie de a nu-ți răspunde momentan. Deja nu mai am nimic secret față de tine și tăcerea mea servește numai pentru de a-ți deștepta griji, care toate sînt fără de basă.“

„Tu așadar ai iubit?“

„Da, scumpă Martă, însă această iubire a avut un sfîrșit tragic. Acea fetiță . . .“

„Și a fost necredincioasă“ îl întrerupse Marta abia respirînd.

„A trebuit să ne despărțim, — o soartă nemiloasă ne rupse decătă olaltă puțin înainte de zilele hotărîte pentru nunta noastră. Dînsa fu o orfană și eu am avut să-i ordinez afacerile ereditare. Acolo am învățat a ne cunoaște si a ne iubi. Fidantarea noastră s'a întemplat în toată tăcerea și așa a urmat și nunta. Atunci apoi întrevini soarta și ne nimici toate speranțele. Aceasta e de cinci ani. Eu nu am mai vădut pe biata aceea, nici nu știu, că oare mai trăiesc?“

„Și ce soartă v'a despărțit?“ „Dispensează-mă de aceasta — cel puțin pentru astăzi“, o rugă el, „e prea trist pentru ziua aceasta frumoasă.“

Fața tinerei dame deveni palidă și ochii i-se umplură de lacrimi. „Tu trebuie, că ai iubit-o foarte, mult mai mult ca pe mine, pentru aceea te neliniștește aducerea aminte după ani“, grăi dînsa încetîșor.

„Nu mai mult ca pe tine, Martă! Te va tortura însă a afla ce ne-a despărțit“, apoi începă: Mireasa mea de mai înainte se numia Elena. Dînsa a eređit dela mama ei, care a murit în casa alienaților, simbarele unei suferințe grele și trebuia să fie dusă în un spital. Eu îmi aduc aminte de aceea numai ca de un vis scump.“

„O! eu sînt jalusă pentru iubirea ce-ți mișcă și acum inima“, șopti tinăra damă.

„Aceasta e neîncredere, Martă, și durere pentru mine“, dîse dînsul cu un ton serios. „Iartă-mă“, strigă dînsa sărîndu-și în brațe.

„Îți iert, mică visătoare, dar' lasă acum greurșii. — Vino colo, unde se îmbulțesc pasagerii, probabil că ne apropiem de uscat. Vîno să salutăm locuința de vară din depărtare.“

Înaintea uscatului vaporul se opri și bărcile, mici ce eșiră înainte primîră pe pasageri.

După o scurtă plutire, Marta debarcă și condusă de brațul soțului ei, percurseră calea prăvoasă spre sat. Ochi îi erau lucitori și vioi.

Voioși ajunseră la o casuță cu 2 etajuri, care se păre a fi mai pompoasă decăt celelalte a pescarilor din vecinătate. Aci se opri pescariul, care le duse bagagiul. În acel moment apără în ușă și proprietăreasa casei, o damă îmbrăcată curat, care le dîse, că deja așteaptă oaspeții demult și îi conduse în catul deasupra, unde le era rezervată locuința consistătoare din 2 chilii simplu mobilate.

„Dincolo încă locuiesc oaspeți“, dîse proprietăreasa arătînd cu mîna preste tîndă, care împărția apartamentul. „Domniilor lor le place, și speriez, că și d-voastră veți fi îndestuliți. Dacă veți fi așa de buni, preste o jumătate de oară veți veni în jos în partea dreaptă, unde se află salonul pentru mîncare“. Cu aceste amabila doamnă se depărta.

După-ce ambii își făcură puțin toaleta, se scoborîră în parter. În o chilie spațioasă era așternută o masă. Albert numeră șese ta-cămuri. Familia, care locuia cu dînsii, consista așadar din patru persoane. Doamna Breeks, ospătărița, rugă pe Albert și pe Marta să ierte, că trebuie să mai aștepte, fiindcă ceialaltii oaspeți au mers la preumblare și momentan au să se întoarcă. Îndată după aceea se auđiră nise pași și voci de oameni prin tîndă. Atunci se deschise ușa și o țăgără bărbătească și corpolentă, cu umeri lați, apără pe prag. Cel-ce intră făcu un compliment Martei, apoi merse direct la Albert și îi întinse mîna: „Mă bucur a vă vedea, numele

meu e Heller, capitalist din Berlin, deja alături am auđit despre sosirea domniei-tale. Să fim vecini buni, până când rămănem aici în insulă. Ținăra damă încă va avea petrecere cu damele mele.“

Albert îi dete mîna. Maniera ceva solidă, dar' plăcută a capitalistului îi plăcu.

„Numele meu e Dr. Winter, avocat, și eu asemenea sînt din Berlin“, dîse el. „Mulțumită pentru întîlnirea amicală a domniei-tale.“

„Winter, — Winter — hm, unde am auđit acest nume“, își cugetă capitalistul. „Ei, numele nu adăge nimic la lucru, numai inima se fie sănătoasă. Aici sînt damele mele, concede-mi să le recomand. Aici este doamna mea, fîica mea Adelaida și domnișoara Elena de Werben, o amică a fîicei mele, — domnul avocat Winter și soția d-sale din Berlin. Așa, acum să ne aședăm la masă, căci eu sînt foarte flămînd. Aceasta o face aerul de insulă.“

Capitalistul nu observă, că fața lui Albert îndată deveni palidă, precum nici impresiunea ce o făcu această întîlnire asupra damei ce dînsul o recomandă acestuia sub numele de Elena de Werben.

Albert și Elena înfămuriră pentru un moment fără a vorbi; el fu mișcat de figura sveltă și aristocratică a tinerei fetei, care cugetai că ar voi să se arunce asupra lui Albert, însă cu o strigare își închise ochii și se rîzîmă de umărul amiceii sale.

Nimeni nu fu cu atențiune la această scenă mică, dar' de ochii Martei nu fu trecută și îndată o durere de moarte îi cuprînsese inima.

Elena — nu a ținut Elena? Nici o îndoeală, ea a fost, ea a fost prima mireasă a lui“. Ținăra damă își puse mîna pe palpitînda-i

puterea căruia cetățenii acestui stat fără deosebire de naționalitate au și trebuie să fie considerați ca factori politici egali cu Maghiarii. Că parlamentarii maghiari fără deosebire de colorit politic o neagă aceasta, nici nu mai are loc discuția. Ei nu voesc a recunoaște poporului român dreptul de a se amesteca în politica internă a acestei țări ca Români. Ear' dacă ne reclamăm drepturile politice, pentru care, ce e drept, pururea ne vom lupta, sântem timbrați de agitații, de gravitatori în afară și de Daco-Români. În aceste epetete sânt de acord și tisza-istii, și apponyi-stii ca și irányi-stii.

Destul este atâta, pentru-ca să se vadă, că toți politiciii maghiari au teamă de noi. Ba cu neîncredere privesc în lupta noastră politică și de aceea se și încearcă, ca pe o cale sau alta să câștige, — fie unul, fie altul dintre partide, — sentimentele politice ale poporului român.

Nu le vor câștiga. Și nu au să le câștige până atunci, până-când nu vom ajunge acele zile, în care noi Români liberi și nesiliți de ori-și-ce împregiurare politică vom deveni prin concesiunile, care trebuie să ni-le facă nouă Maghiarii, ca aderenților și sincerilor factori politici din această țeară, nu numai puși între marginile constituției noastre, dar' și cu dreptul de a ne roști preste cele petrecute dela anul 1867 până în momentul liberei împăciuirii politice. Acel moment, încât putem combina din actualele grupări ale partidelor politice maghiare, nu ar fi așa depărtat.

Singur aceste grupări ne pot indica cu deplină siguranță, că în mijlocul partidelor există ceva putred, ceva de care politica maghiară trebuie să se desbaie. Aceasta însă nu poate a se întâmpla numai așa deodată. Trebuie să vină alți conducători politici fie în fruntea guvernului, fie în fruntea noilor grupări politice, care pătrunși au să fie de acel sentiment comun patriotic, după care Ungaria numai îmbrățișând pe toți fiii ei și pe bazele poliglotismului real poate exista și poate progresa alături cu celelalte state europene.

Până-când durează actualele încordări politice dintre naționalități și Maghiari, nu poate fi vorba despre o Ungarie puternică și despre națiunea maghiară ca singura conducătoare în mersul public al acestei țări.

Dacă Maghiarii văd în realitate poliglotismul Ungariei, atunci nu facă moderări în programele lor, numai în vederea expirării mandatelor de deputați, ci întorcă-se de pe calea greșită, pe care au apucat, și în special de Românilor ce este al lor, căci vremea amăgirilor a trecut.

Consistorul plenar de Oradea-mare.

Dieceasa oradană, în Iulie 1890.

Dieceasa gr-cat. de Oradea-mare mai de o jumătate de secol a ținut numai un sinod, la anul 1882. Atitudinea neomenoasă a șovinismului maghiar în anii din urmă mai ales față cu diecesa oradană, care așa dîcînd servește

inimă, care bătea foarte tare, și cu toată forța puterii își ascunde iritarea. Ea voi să tacă și să observe, fericirea vieții îi era acum în joc. Albert într'aceia își veni în ori, încât își putu conduce soția la masă. Dînsul era prea ocupat cu sine, ca să poată liniști pe Marta. Ceialalți oaspeți asemenea își ocupară locurile, Elena ședea chiar vis-a-vis de tinera părechie.

Prânțul trecu în toată liniștea. Albert era tăcut, asemenea și Marta. Privirea lor din când în când se îndrepta spre Elena, care îi observa cu un ton dureros, cu un simțământ de ură și compătimire. Trăsurile fine și nobile ale tinerei fetei erau foarte accommodate să atragă pe un bărbat. În ochii ei albaștri zăcea un ce demonic contra voinței ei fermecătoare, când dînsa, — ceea-ce rar se întâmpla, — își ridica pleoapele și o impresiune de o durere profundă, de o durere ascunsă, îi făcea fața palidă și misterioasă.

O jalușie de moarte sfășia inima tinerei dame, mâinile tremurânde abia puteau ține furculița, însă se stăpîni, căci nu voia să arete ce se petrece în interiorul ei.

Albert abia putea aștepta să se sfîrșească prânțul, îi era ca-și-cînd ar ședea pe cărbuni aprinși.

Îndată-ce se fini prânțul, se ridică, își luă soția de braț și, făcînd un compliment, se depărta. Elena nici acum nu-și ridica capul, ochii îi erau ațintiți în jos și totul ce era în giur privia cu indiferență.

După-ce tinera părechie ajunse în odaie, Marta, nefind în stare să-și rețină iritarea, se cufundă într'un plîns.

de antepostul românismului, a ajuns a fi strivitoare, ceea-ce cu durere o simțese tot individul român, dar' preste tot trebuie să o simțască mai mult preoțimea, care nu numai ca privați sînt părinți cu familie, ci și după oficiul lor au o familie întinsă între poporenii lor și ca atari dîlnic trebuie să simțască, cum fiii lor sînt excluși dela toate oficiile, începînd dela haiduci și indiviții căilor ferate până la cele mai respectabile oficii. Observă cu durere, cum fiii lor și institutele de sub conducerea lor sînt excluse dela toate favorurile, dela toate ajutoarele ce se acordă rasei privilegiate din visteria statului, în al căruia moloc trebuie să-și verse avutul și sudoarea feței sale, și bietul Român mai trebuie să guste și din păharul acela, în care e pus veninul de desnaționalizare. Contrastul ce e între această amărăciune și între sucul, nectarul supt dela sinul mamei, a produs înfiorare și învîlmășare în tot interiorul. Nu e mirare dară, că între circumstări de aceste, cercînd în contra veninului de desnaționalizare antivenin, vine o voce și strigă „sinod“, se face „apel“, clerul se adună în conferențe și cere sinod, o întrunire exerciată și aflată de bună decătră sf. părinți, ba de concilii și înțelegeri de cel tridentin impusă.

Nu știu, se pot nasele dela mame prunci, care se uite dulceața sinului, din care „și-au căpătat vieța? Se pot afla indiviți, care în zile grele se nu fie gata a-și sacrifica ceea-ce au căpătat pentru acela, dela care au primit tot? Se află între preoți, care se detesteze voința sfinților părinți și impanerea canoanelor? Sau e altceva la mijloc? E destul, că apelul la sinod a produs în unele capete resens, ba au mers până acolo, că neputînd erua pe scriitorul, din simplă suspiciune s'au descărcat asupra unor indiviți, care ocupă loc de frunte în diecesă, și ca să-și poată face imposibili, cu vină și fără vină, li-au dat pe față toate păcatele tinerețelor și bătrînețelor, ba au amestecat și pe un tinăr, a cărui carieră în timpul de față prin aceasta lesue se poate curma. Că cu ce conștientitate și cu ce moral evangelic s'a făcut aceasta, se vor convinge atît. inșenatori, cît și alții, atunci, când scriitorul apelului va eși la iveală și posteritatea va judeca și va constrînge pe inșenatori la enunțare de „mea culpa“.

Între astfel de împregiurări bunul episcop a aflat refugiul în conchiemarea consistoriului plenar, — ceva *mictum compositum* neîndatinat, — conchiemînd cu câteva zile înainte de concursul prefapt pe 8 Iulie st. n. și pe acei protopopi și administratori protopopesi, care nu sînt asesori consistoriali. Că conchiemarea aceasta s'a făcut tocmai pe ocasiunea concursului, când mulți preoți sînt necesități a cere grație dela guvernul diecesan, nu împoartă mult! — Preoții au început a se aduna încă în 6 Iulie, — fiindcă era vorba, ca în această zi seara să se țină o conferență preliminară, ce însă nu s'a ținut până în 8 Iulie seara, unde ear' s'a decis, ca să se ceară sinod. S'a adunat un număr considerabil, se vedea însă la dîșii ceva nedeterminare, nepregătire, ca-și-cum vre-o mână secretă îi împedea să se apropie unul de altul cu sinceritate și încrederea ce o pretinde momentuositate cauzei; se vedea la mulți, că nu pot să se descurce de sub dresatul de „*sic volo, sic iubeo*“.

La consistorul plenar au fost admiși toți preoții căi au fost la Orade. De sigur, că sfinții părinți, când au insistat în concilii prelîngă ținerea sinoadelor, au tost conșinși

„Albert“, șopti dînsa, „răspunde-mi la o întrebare!“

„Ea este?“

„Ea“.

„Această frumșetă superbă și mișcătoare, această fetiță trebuie — trebuie să fie nebulă? Albert, nu mă înșeli?“

„Martă“, strigă dînsul înspăimîntat, „așa de puțină încredere ai tu în mine, numai atîta credință în vorbele mele? Dacă tu în adevăr mă iubesci, vei depărta toată îndoeala rîutăcioasă și mă vei crede“.

„Da, Albert, îți cred, trebuie să-ți cred, ca să nu mor de durere“, strigă ea aruncîndu-se în brațele lui.

„Dar' această întîlnire m'a pătruns așa de profund, prea mult...“

„Să plecăm deci de aci“, o întrerupse dînsul. „Ești învoită la aceasta?“

„Nu, nu“, reluă dînsa ștergîndu-și lacrimile, „lasă să rămînem aci, Albert. Vei vedea, că nu sînt așa nebulă, după-cum m'am prefăcut. Plecarea noastră ar fi la loc, totuși nu vom da materie de vorbire“.

Marta nu era în curat, erau alte cauze, care o astringeau să se întîrzie. Prepusul, care se furișase în ea, însă nu dispăruse, asemenea se rușina în inima de această mișcare.

Albert tragăna puțin cu răspunsul, căci observase cauza rezistenței ei.

„Cum vrei“, dîse atunci respirînd greu. „Vom rămîne...“ (Va urma.)

despre necesitatea lor, atît din principiu, că „nemo sibi satis“, cît și prin ele se pot mai bine înfrîna extravaganțele unor capete superbe și fumurate; dar' și părinții diecesei gr-cat. de Orade, adunați în 9 Iulie în consistor plenar, atît din scandalosa neînțelegeri între înșii capitulari, ca cei mai intimi consilieri, — și numai 4 la număr, — cît și din cele petrecute în consistor și înțelegeri din istoricul și fazele gimnasiunii expuse, de care bunul episcop a putut să se convingă, că numai „nemo sibi satis“ și că numai „viribus unitis“, punînd umăr la umăr, putem să scăpăm de perirea ce ni-se pregătesce. S'a putut convinge, că de cumva au avut cîndva înțeles sinoadele, cu atît mai mult acum, în secolul întrunirilor și al Cultur-Egyleturilor, pătruns de acest adevăr și bunul episcop, a și promis, că va convoca sinod, și acesta e cel mai momentuos rezultat al consistoriului plenar. P.

Invetămîntul român.

Di B. P. Hașdeu a pronunțat Sămbăta trecută, la distribuția premiilor elevilor dela școale secundare de fete din București, următorul discurs, care și ca fond și ca formă merită să fie citit de toți Români:

Este ultima zi de solemnitate a distribuiri premiilor.

Înlăturînd dar' de astădată ori-ce amănunte, ori-ce particularități despre școale primare și secundare, bărbătești și femeiesci, publice și private, particularități asupra cărora m'am oprit în cele trei zile precedente, voi atinge numai o cestiune de tot generală, prin care așa dîcînd îmi voi încheia socoteala.

Școala română merge ea bine sau rău? Proba cea mai forte, că ea merge bine, este că mai toți strigă, că ea merge rău.

Să mă explic.

Îmi aduc aminte, sînt acum 30 de ani o universitate complectă nu era în România, licee mai puține decît degetele dela o mână, școale primare urbane cîte una pe ici pe colea despre cele rurale abia se visa la îndelete, dascăli demni de acest nume erau de o raritate mediocră, localuri ca vai de ele, și totuși și totuși, când întrebai pe cineva cum merge școala română, el îți răspundea cu fața vioasă: merge bine, merge iute, merge de minune.

Lumea noastră de atunci cerea puțin, căci se deprinsese a nu avea mai nimic. Calicul se mulțumesc cu cînd parale. Astăzi noi cerem mult, fiindcă mult avem, și cu cît vom avea mai mult, cu atît mai mult vom cere, cu atît mai tare ne vom vîieta că școala română merge rău, și se vor vîieta mai tare tocmai cei eșiți din școala română, tocmai aceia, care îi datorează ei partea cea fundamentală a instrucțiunii lor.

Bătrîna Franția, se plînge că invetămîntul nu merge bine, și îl tot direge în fiecare an. Germania, pe care unii 'și-o închipuiesc ca alfa și omega al școalei, nu e nici ea mulțumită.

În Anglia și în Italia se tot proiectează reforme școlare. Apoi cum dar' să ne întristăm noi, când auzim meru, că școala română merge rău? Încă odată, este o probă, o simptomă că ea merge înainte, și cu cît mai înainte va merge, cu atît mai tare va simți, că multe și multe îi mai lipsesc încă.

Și trebuie să meargă înainte școala română, fiindcă are o mare datorie de împlinit, o datorie mai mult decît națională. Ni-se dă nouă, ca să dăm și noi altora. Crescuți înșine mai mîricei, se nu uităm că avem frați mai mici, la cîrocarea cărora caută să întîndem o căldă mână de ajutor. Prin împregiurări politice seculare, vecinii nostri de preste Dunăre au rămas mai îndărăt pe calea culturii. Pentru Români și-a răsărit mai curînd decît pentru dîșii, scaldându-ne în lumină, și chemarea cea mai frumoasă a României este de a face să se repercutre razele din Carpați departe, departe preste Peninsula-Balcanică.

Ungurii pretind, că lor le este scris de a civiliza rîentul. Același rol îl ambiționează Grecii. Nimenea nu s'ar supăra negreșit, dacă civilizațiunea ar năvăli cît de îndesată, fie și dela Pireu, fie și dela Budapesta. Altfel însă înțeleg opera culturii Grecii și Ungurii, altfel o înțelege Românul. Ungurii maghiarizează, Grecii elenizează, unii și alții răpesc, sau cel puțin se încearcă a răpi naționalitatea altora. Nu așa face Românul. El dîce Sîrbilor și Bulgarilor; mai norocos decît voi, eu am la mine îmblîugate isvoare de cultură; veniți de învîțați carte aici, dar' s'ou învîțați nu pentru a deveni Români, nu pentru a vă lăpăda de numele vostru, ci pentru-ca să scriți a desvolta și a apăra mai cu tărie propria noastră naționalitate. Școalele noastre de băieți, școalele noastre de fete, universitățile noastre vă sînt deschise vouă. Noi înșine am devenit mai Români, învîțînd în Paris; învîțînd în București sau în Iași, deveniți și voi mai Bulgari, mai Sîrbi. Și care va fi

răsplata noastră? Să iubim România, după-cum iubim noi Franția. A fi Franția Orientală, a redeștepta naționalitățile prin cultură, ear' nu a le desnaționaliza, aceasta este misiunea cea mai mare a școalei române.

Termin aci, căci am ajuns la culmea aspirațiunii naționale.

CRONICĂ.

Cununia Archiducesei Margareta. Înainte de cununie, care s'a făcut în 15 l. c., Archiducele Iosif a primit, încongiurat de familia sa și de mirele, deputațiunea capitalei sub conducerea primarului Ráth și aceea a comitatului Pesta, condusă de contele Ludovic Tisza. La vorbirea ținută de acest din urmă, Archiducele a răspuns prin un discurs însoțit de aplauze însuflețite, în care arăta iubirea ce o păstrează el și familia lui față cu patria maghiară, și asigură deputațiunea comitatului, mulțumindu-i pentru această salutare amicală, că tinera părechie, deși se va depărta în străinătate, totuși niciodată nu va da uitării Ungaria. La felicitările deputațiunii capitalei Archiducele a răspuns, că deși nu este născut în Budapesta, dar' se va născu din toate puterile spre a promova înflorirea capitalei. Actul cununiei a fost săvîrșit de primatul Simor, care a adresat tinerei părechii o vorbire, în care arăta, că înaltul mire 'și-a însușit limba maghiară chiar numai în decursul logodnei, câștigîndu-și prin aceasta o mare iubire față cu Ungaria, — patria miresei sale. După cununie s'a dat un deșteiner dînatoire. Înalta părechie după deșteiner s'a fotografiat în mai multe poșii ale palatului. Archiducele Iosif dimpreună cu familia sa și cu noua părechie a plecat seara la 9 oare cu tren separat din gara centrală. Familia Archiducelui a desins în Vicske, ear' tinera părechie, precum și deputațiunea germană a regimentului de Chevauxlegeri, au călătorit directe spre Regensburg, unde au ajuns în 16 l. c. la 11 oare a. m.

Zestrea Archiducesei Maria Valeria a fost pachetată în 16 l. c. în 26 lădi și în 17 l. c. a fost trimisă în Viena. Spre inspecțiunea trousseau-lui au fost nu mai puțin decît 21.000 bilete de familie distribuite.

Numire. Candidatul de practicant Gregori Pakulár dela perceptoratul din Gherla a fost numit practicant fără diurnă tot la același perceptorat.

Camera advocațională din Brașov aduce la cunoștință, că avocatul Dr. Moise Zăgoni din S. Sângeorgiu, mutându-se cu locuința pe teritoriul camerei advocaționale din Cluj, a fost șters din lista acelei camere. Camera advocațională din Cluj face cunoscut, că avocatul Dr. Albert Deák din Cluj a fost înșcris în lista acelei camere.

Maghiarizări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Ludovic Elbogen în „Ernye“.

Un post de medic vacant. Devenind vacant postul de medic cereal din comuna Toracul-mare și Toracul-mic, s'a scris concurs. Emolumentele împreunate cu acest post sînt următoarele: a) 700 fl. salar, b) pentru fiecare vizită de 50 cr. și c) pentru fiecare vizită de noapte 1 fl. Dela concurenți se cere să poseadă limba română, maghiară și germană în vorbire și scriere. Petițiile sînt a se adresa protopretorului Augustin Bakalovici în Becichereul-mare (comitatul Torontalului) până la finea lunii curente. Cîte ce vor intra mai tîrziu nu se vor lua în considerare. Alegerea se va face în 2 August n. în comuna Toracul-mare. — Atragem atențiunea tinerilor doctori români, deoarece ambele comune sînt curat românești.

Nenorocire cu corabia pe Dunăre. Vaporul „Vesta“, care a plecat în 16 l. c. dela Viena spre Budapesta, a suferit în apropiere de Theben frângerea cărnei. O mare panică s'a născut între cei 270 de pasageri, când au văzut, că corabia este aruncată cu putere de valuri. În fine a succed a trage vaporul la țărmure. În urma unui avis telegrafic căpitanul de port din Pojan a trimis remorquerul „Komárom“ la Theben, care a luat pasagerii, ear' vaporul „Vesta“ a fost dus de remorquerul „Tokaj“ la Pojan.

La alegerea de deputat în Vespriin. Deputatul Dionisiu Pázmándy a publicat în 17 l. c. o explicare, în care arată întîmplările din Vespriin cu ocasiunea alegerii. Comitetul executiv al partidului lui Kopácsi a conchiemat în 11 l. c. o adunare a alegătorilor înaintea casei comitatului. Pázmándy a trimis cu o zi înainte, cam pe la 5 oare d. am., o anunțare în scris către primarul orașului, după-cum prescrie Ș-ul 104 din legea pentru alegeri. Primarul nu era în oficiu, din care cauză anunțarea s'a dat căpitanului orașenesc, care n'a voit a o primi, nefinddu-i lui adresată. Pázmándy a mers după aceea la magistrat, unde 'i-s'a spus, că căpitanul a părăsit oficiul, ceea-ce nu era adevărat. (Căpitanul se încuiase în odaia sa.) Nu-i rămasă lui Pázmándy altceva, decît să meargă acasă la primarul, unde întîlnind pe soția acestuia, a primit răspunsul, că bărbatul ei numai preste noapte se reîntoarce. Seara, după multă oboseală, îi succed lui Pázmándy a face pe doamna să primească anunțarea. La 1 oară noaptea a primit Pázmándy scrisoarea prin un servitor. În dimineața zilei următoare

cercetă Pázmándy pe primar în oficiul seu, cu scopul de a-i preda anunțarea în scris a adunării alegătorilor. Însă înainte de a face aceasta primarul 'i-a arătat răspunsul oficios scris pe anunțare, care se începe cu cuvintele următoare: „... cu privire la anunțarea din 11 l. c., aceea s'a întîrziat...“ Primarul 'i-a împărțit lui Pázmándy o scrisoră verbală, că din cauza tîrgului de săptămîna nu poate concede ținerea adunării alegătorilor pe locul dinaintea casei comitatului. Nu li-a rămas alta arangeatorilor adunării, decît de a ceda puterii.

Alarmare de probă. Comanda pompierilor de aici a pus pe astăzi în perspectivă o alarmare de probă a pompierilor voluntari.

O familie întreagă înveninată. După-cum se scrie din Szempez, familia Gutmann a fost lovită de o nenorocire, care foarte ușor ar fi putut fi împreunată cu cele mai triste urmări. Membrii familiei, — 4 la număr, — și servitorul au mîncat într'o seară de cină limbă de bou, după a cărei gustare toate cinci persoanele au fost cuprinse de o astfel de indispozițiune, încât s'au vădut silite a chema medicul. Acesta a constatat o înveninare, care a fost după toată probabilitatea cauzată de limba de bou, care a fost dela o vită atinsă de boala de gură și de unghii. Cercetarea decurge.

Directorul Iosif Heinrich, după-cum se anunță din Praga, 'și-a depus mandatul pentru consiliul școlar al Boemiei, în care a fost ales.

Spioni rusesci în România. Citim în „Românul“, că șeful poliției din București, în urma unei înțelegeri ce a avut cu domnul general Manu, ar fi luat decisiunea de a expulsa un număr însemnat, — se dîce aproape o sută, — de persoane din capitală, bănuite a fi spioni rusesci.

Societatea diaristilor din România. Toți diaristii din București au primit invitări să se întrunească astăzi în sala băilor eforiei la o ședință, în care se va hotărî înființarea unei societăți a diaristilor. Idee foarte bună, căreia îi dorim realizare și succes.

O faptă mișelească. Cu datul de 14 Iulie se telegrafează din Milano, că doi lucrători beți au aruncat o peatră grea spre emblema consulatului austro-ungar, fără însă de a o vîtîma în măsură mare. Lucrătorii au fost momentan prinși și după ascultarea lor în aceeași zi au fost puși sub cercetare. Consulatul austro-ungar a fost înșcîntat despre aceasta.

Casa lordilor, după-cum se telegrafează din Londra cu datul de 15 Iulie, a primit în a treia citire bilul referitor la cedarea Helgolandeii.

Sîrbarea tirailorilor din Berlin. „Neues Pester Journal“ împărtășește, că sîrbarea reuniunilor de tirailori ce a avut loc în Berlin a suferit fiasco. Numitul diar citează mai multe foi berlineze, care afirmă, că sîrbarea nu a fost bine arangată și a decurs de tot sîrăcaciou. Afară de conductul festiv de Duminecă nu a fost nimic în ordine. La prânțul festiv de încheiere nu au participat nici patru sute de persoane, precînd la cel de deschidere au participat preste 6000 de tirailori. După „Freisinnige Zeitung“, sîrbarea reuniunilor de tirailori s'a încheiat cu un deficit foarte mare.

Un ciclon. În statul Minesota a fost Sămbăta trecută o furtună colosal de mare. Un ciclon de o tărie necunoscută până acum în Statele-Unite a dîrmat case și sate întregi. Nici o casă n'a rămas întreagă. Sub dîrmiturile edificiilor zăceau o mulțime de oameni morți. Numai puțini indiviți au putut eși de sub ele, dar' și aceștia n'au scăpat cu viață, fiind loviți de țigilele aruncate de pe edificii. Cea mai înfiorătoare catastrofă s'a întîmplat la lacul Pepin. Din persoanele ce se aflau pe vaporul de plăcere „Seaving“ 170 au ajuns prada valurilor înfuriate. Vaiețele nenorocilor rămăși erau nedescrisibile. Până acum s'au găsit 88 de cadavre. Vila milionarului Shurmair de lîngă lacul Gervais a fost total distrusă. Domnul casei, 4 oaspeți și 6 servitori au fost omorîți chiar precînd prânziu. Se dîce, că prin alte localități din apropiere încă s'ar fi nimicit o mulțime de persoane.

Holera în Spania. Din Madrid se telegrafează cu datul de 15 Iulie, că în 14 l. c. au obvenit în Valencia 11 casuri de holera. În general starea sanitară în Spania este bună.

Din Bucovina.

Sîrbarea din 24 Iunie st. v. în vechia metropolie din Suceava.

(Urmare și fine.)

Vorbiau oamenii de comun, că așa o mulțime de popor n'au mai vădut să se adune la „Sântieni“. Ferbințea și arșița soarelui din acea zi s'au mai potențat prin îmblîdirea imensei mulțimi de popor, așa încât abia mai putea să se misce grandiosul convoiu.

Racla cu moaștele sf. Ioan martirul a fost purtată în schimb de preoți, de călugărițe și de mirenii. Mai observăm, că de sîrbătoarea aceasta a peregrinat la sf. moaște și o

Nr. 134/1890.

[1917] 3-8

Concurs.

Devenind cu începerea anului școlar 1890/91 vacant stipendiul de 40 fl. pe an din fundațiunea „Radu M. Rureanu” pentru studenți de gimnasiu, pentru conferirea lui se scrie prin aceasta concurs.

Cererile au a se înainta comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” în Sibiu până la 30 Septembrie n. 1890.

Aspiranții la acest stipendiu au să accludă la suplicile lor :

- a) carte de botez în original sau în copie legalizată ;
b) testimoniu școlastic de pe semestrul II. al anului școlar 1889/90 ;
c) atestat de frecvență de la direcțiunea institutului, în care cercetează școala de prezent ;
d) atestat de paupertate sau de orfan, dacă concurentul e orfan.

Din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută în Sibiu la 7 Iulie 1890.

G. Baritiu,
preș.Dr. I. Crișian,
secretar II.**INSTITUTUL TIPOGRAFIC din SIBIU**

recomandă

Tipărituri pentru primării comunale :

1. Certificate pentru pasaporturi	1 cont (25 coale)	40 cr.
2. Inventare	1 " " "	40 "
3. Obligațiuni (cu scara de timbre pentru întabulări)	1 " " "	50 "
4. Consemnări sumare despre dări (som-mas kimutatás	1 " " "	40 "
5. Protocoale de zálogire (zálogolási jegy-zökönyv)	1 " " "	50 "
6. Citațiuni pentru primării comunale	1 " " "	50 "
7. Hagyatéki kimutatás	1 " " "	60 "
8. Filera de imanuare	1 " " "	44 "
9. Protocol de pertractare	1 " " "	44 "
10. Protocol pentru pasapoarte de vite	1 " " "	50 "
11. Testimonii de școală	1 " " "	40 "
12. Testimonii pentru școlile populare una sută	1 " " "	80 "
13. Cartea principală de comput	(à 10 coale)	25 "
14. Kötelezvény	" " "	20 "
15. Hivatalos bizonyítvány	" " "	20 "
16. Conspect despre suma trimisă vicecomitetului comitatens	" " "	20 "
17. Raport despre banii, care se subștern vice-comitetului comitatens	" " "	20 "
18. Schulversäumnissausweis	" " "	20 "
19. Conspect despre datoria contribuțiunii și sol-virea ei	" " "	20 "
20. Adásvevési szerződés	" " "	20 "
21. Honved-Veränderungsausweis	" " "	20 "
22. Tartozkodási változási kimutatás	" " "	20 "
23. Protocol de exhibe (gestiune)	" " "	25 "

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărăniul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Genșotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un peșitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Teasă.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcoitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalîn pécurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 10 Iulie 1890.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copsa-mică—Sibiu			
	Tren accelerat	Tren normal	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren accelerat	Tren normal	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren accelerat	Tren normal	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren accelerat	Tren normal	Tren de persoane	Tren de persoane
Viena	3.25	8.—	10.50		București	7.35		4.45		Viena	8.—	10.50	3.25		Teiuș	12.59		4.51	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08		9.12		Budapesta	2.—	8.15	9.40		Alba-Iulia	1.39		5.27	
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	2.35	9.41		Szolnok	4.20	11.18	1.02		Vintul-de-jos	1.56		5.44	
P-Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38		2.13	3.18	9.41		Arad	8.10	3.50	5.27		Jibot	2.23		6.06	
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	Brașov	2.43	4.00	10.17			2.20	4.10	5.50		Orăștie	2.49		6.28	
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	2.06	Feldioara	3.12	4.44	11.18		Glogovaț	2.34	4.22	6.02		Simeria (Piski)	3.37		6.56	
Rév	3.02	7.41	3.48	2.46	Apatia	3.32	5.20	11.30		Györök	3.05	4.46	6.23		Deva	3.53		7.26	
Bratca	3.33	8.16	4.31	3.40	Agostonfalva	3.47	5.47	11.51		Pauliș	3.23	4.58	6.34		Braniclea	4.18		7.48	
Bucia			4.54	4.03	Homorod	4.20	6.35	12.27		Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52		Ilia	4.43		8.10	
Cincia	4.26	9.05	5.40	4.51	Hașfalău	5.25	8.12	1.35		Conop		5.38	7.17		Gurasada	4.53		8.20	
Huedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Sighișoara	5.45	8.47	1.59		Soborșin		5.53	7.33		Zam	5.21		8.48	
Stana			6.38	5.49	Elisabetopol	6.12	9.29	2.32				6.33	8.20		Soborșin	5.56		9.17	
Aghirș			6.59	6.17	Medias	6.33	10.10	2.59		Zam		6.58	8.49		Bărzava	6.46		9.54	
Ghirbău			7.11	6.28	Copsa-mică	6.33	10.10	2.59		Gurasada		7.22	9.16		Conop	7.02		10.09	
Nădăgel			7.24	6.44		6.46	10.32	3.13		Ilia		7.38	9.32		Radna-Lipova	5.49		7.36	10.38
Cluj	5.49		7.39	7.04		6.48	10.42	11.47		Braniclea		7.54	9.51		Pauliș	6.06		7.50	10.51
Apahida	6.02	10.35	7.84	7.04	Micăsasa		11.01	12.04	3.33	Deva		8.14	10.18		Györök	6.24		8.03	11.03
Ghirbău	6.12	11.02	7.54	8.30	Blaj		7.22	11.37	12.32	4.03	Simeria (Piski)		8.43	10.44	Glogovaț	6.53		8.26	11.27
Teiuș	6.27	11.23	8.11	8.55	Crăciunel		7.51	11.52	12.44	4.14	Orăștie		9.12	11.14			7.06	8.38	11.38
Ghirbău	7.30	12.42	9.18	10.31	Teiuș		7.58	12.23	1.06	4.36	Jibot		9.34	11.39	Arad	7.45		9.05	12.10
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Aid		8.15	1.50	1.54	5.24	Vintul-de-jos		9.56	12.05	Szolnok	11.51		2.25	4.47
Uioara		1.25	9.66	11.27	Vintul-de-sus			2.20	2.16	5.45	Alba-Iulia		10.17	12.26	Budapesta	1.55		5.50	7.45
Vintul-de-sus		1.33	10.02	11.35	Uioara			2.28	2.23	5.51	Teiuș		10.44	12.58	Viena	7.20		1.40	6.05
Aid	8.21	1.55	10.22	12.02	Cucerdea		8.45	2.46	2.39	6.08									
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	Ghirbău		9.16	3.33	3.15	6.72									
Crăciunel	8.42	2.24	10.57	1.18	Apahida			5.28	4.32	7.52									
Blaj		3.02	11.20	1.54	Cluj		10.36	6.05	4.58	8.10									
Micăsasa		2.49	11.36	2.11			10.48	6.26	5.32	8.30									
Copsa-mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Nădăgel			6.42	5.48	8.50									
Medias	10.07		12.39	3.46	Ghirbău			6.58		9.05									
Elisabetopol	10.30		1.08	4.27	Aghirș			7.24	6.11	9.19									
Sighișoara	11.06		1.50	5.39	Stana			7.47		9.43									
Hașfalău	11.21		2.06	6.02	Huedin		12.01	8.27	6.43	10.02									
Homorod	12.37		3.20	7.51	Cincia		12.31	8.49	7.12	10.41									
Agostonfalva			3.56	8.36	Bucia			9.08		10.56									
Apatia	1.26		4.19	9.10	Bratca			9.28		11.13									
Feldioara	1.47		4.44	9.44	Rév		1.10	10.04	7.51	11.32									
Brașov	2.23		5.20	10.31	Mező-Telegd		1.36	10.41	8.17	12.07									
Timiș	3.15		5.30	9.48	Oradea-mare		2.01	11.06	8.42	12.41									
Predeal	3.47		6.14	11.23	P. Ladány		2.08	1.19	8.47	1.09									
București	9.30		6.45	12.08	Szolnok		3.31	3.31	10.09	3.03									
					Budapesta		5.11	6.35	11.51	5.10									
					Viena		7.15	6.50	1.55	8.15									
							1.40	3.—	7.20	6.05									
Murăș-Ludos—Bistrița				Bistrița—Murăș-Ludos				Ghirib—Turda				Turda—Ghirib				Copsa-mică—Sibiu			
Murăș-Ludos			4.—		Bistrița					1.16									
Tagu-Budatelic			7.07		Tagu-Budatelic					4.15									
Bistrița			9.59		Murăș-Ludos					7.21									
Nota: Numerii încladrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.																			
								Sighișoara—Odorheiu				Odorheiu—Sighișoara				Copsa-mică—Sibiu			